

KOMMUNSTYRELSEN
SOCIALNÄMNDEN
BARN- OCH UNGDOMSNÄMNDEN
UTBILDNINGSNÄMNDEN
FRITIDSNÄMNDEN

Granskning av kommunens arbete utifrån Barnkonventionen

PwC har på uppdrag av oss förtroendevalda revisorer i Vallentuna kommun genomfört en granskning av kommunens arbete utifrån Barnkonventionen.

Resultatet av granskningen återfinns i bifogade dokument "Kommunens arbete utifrån Barnkonventionen".

Vi revisorer delar PwC:s bedömningar att

- nämnderna inte har tagit hänsyn till barnkonventionen och dess intentioner i styr och måldokument. Det tidigare barn- och ungdoms-politiska programmet har således inte lämnat avtryck i dessa dokument. Vi uppfattar också att det finns brister i utbildningen av verksamhetsföreträdare i barnkonventionen och dess intentioner.
- det saknas tydliga kommunövergripande direktiv och målsättningar i frågor som gäller barn och unga. Vi anser att kommunstyrelsen bör ta initiativet till att målsättningar och direktiv tas fram för kommunens arbete med barn och unga.
- det trots avsaknaden av styrdokument ändå bedrivs ett bra arbete i Barnkonventionens anda och att organisationen är ändamålsenligt utformad för detta arbet.
- uppföljningen och utvärderingen av arbetet med barn och unga i dagsläget är begränsade. För att förbättra rutinerna och stärka den interna kontrollen har ett antal rekommendationer lämnats i rapporten.

REVISIONEN

TUNA TORG 1 · 186 86 VALLENTUNA
TFN 08-587 850 00 · FAX 08-587 850 88
KOMMUN@VALLENTUNA.SE

WWW.VALLENTUNA.SE

**Vallentuna
kommun**

2013-04-09

KOMMUNSTYRELSEN
SOCIALNÄMNDEN
BARN- OCH UNGDOMSNÄMNDEN
UTBILDNINGSNÄMNDEN
FRITIDSNÄMNDEN

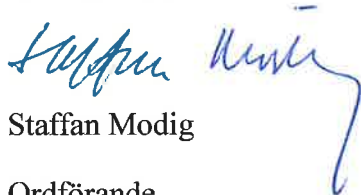
Rapporten överlämnas härmed till Kommunstyrelsen, Socialnämnden, Barn- och ungdomsnämnden, Utbildningsnämnden samt Fritidsnämnden.

Revisorerna har tidigare begärt att få ett yttrande från granskad nämnd. Efter överläggningar med Kommunfullmäktiges ordförande och Kommunstyrelsens ordförande har vi kommit fram till följande ändrade rutin för hur de åtgärder granskad nämnd vidtagit ska rapporteras.

Samtidigt som granskningsrapporten tillställs granskad nämnd skickas en kopia till Kommunfullmäktiges presidium och Kommunstyrelsen för kännedom. Nämnden rapporterar sedan till Kommunstyrelsen vilka åtgärder som nämnden vidtagit. När den rapporteringen ska ske kommer att läggas fast i ett regel-dokument i Författningssamlingen. Kommunstyrelsen kommer i sin tur att två gånger per år redovisa till Kommunfullmäktige hur revisionens gransknings-rapporter och dess rekommendationer har behandlats i nämnderna.

Kommunrevisionen kan följa den fortsatta behandlingen genom kallelser och protokoll samt även vid en uppföljande revision.

För revisorerna

Staffan Modig

Ordförande

REVISIONEN

TUNA TORG 1 · 186 86 VALLENTUNA
TFN 08-587 850 00 · FAX 08-587 850 88
KOMMUN@VALLENTUNA.SE

WWW.VALLENTUNA.SE

Vallemtuna
kommun

Revisionsrapport

**Kommunens arbete utifrån
Barnkonventionen**

Vallentuna kommun

Mars 2013

Samir Sandberg
Joanna Hägg
Sofia Regnell

pwc

Innehåll

1	Sammanfattande bedömning och rekommendationer	1
2	Inledning	4
2.1	Bakgrund, revisionskriterier och uppdrag	4
2.2	Revisionsfråga	4
2.3	Avgränsning	5
2.4	Metod	5
3	Utgångspunkter	6
3.1	Barnkonventionen	6
4	Granskningsresultat	7
4.1	Barnkonventionen och dess intentioner i styr- och måldokument	7
4.1.1	Kommunplanen	7
4.1.2	Verksamhetsplanerna	8
4.1.3	Övriga styrdokument och utbildningar	8
4.2	Nämnder och styrelser arbetar enligt fullmäktiges direktiv och målsättningar när det gäller frågor som rör barn och ungdomar	9
4.3	Kommunens organisation är ändamålsenligt utformad	10
4.3.1	Organisation och samarbete mellan nämnder och förvaltningar	10
4.3.2	Tryggare Vallentuna	11
4.3.3	Samverkansgrupper med externa aktörer	12
4.3.4	Samverkansformer för barn och ungdomars delaktighet och inflytande	12
4.4	Formerna för uppföljning och utvärdering av uppnådda resultat och effekter är ändamålsenligt utformade	13

1 Sammanfattande bedömning och rekommendationer

På uppdrag av Vallentuna kommuns förtroendevalda revisorer har PwC granskat Socialnämndens, Barn- och ungdomsnämndens, Utbildningsnämndens och Fritidsnämndens arbete i frågor som rör barn och ungdomar. Granskningen har sin utgångspunkt i Prop. 2009/10:232. och fokuserar på barnkonventionen och dess intentioner.

Efter genomförd granskning är vår bedömning att Vallentuna kommun ändamålsenligt bedriver arbetet med barn och unga ur ett verksamhetsperspektiv, med avseende på samverkan och organisation. Vi bedömer dock att det saknas en tydlig politisk styrning och ledning samt att det saknas ett tydligt barnperspektiv i styr- och måldokument.

Utifrån de revisionskriterier granskningen baseras på grundar sig bedömningen ovan på följande observationer:

- Nämnderna har inte tagit hänsyn till barnkonventionen och dess intentioner i styr- och måldokument. Det tidigare barn- och ungdomspolitiska programmet har inte lämnat avtryck i styrdokumentet. Vi uppfattar också att det finns brister i utbildningen av verksamhetsföreträdare i barnkonventionen och dess intentioner.
- Det saknas tydliga kommunövergripande direktiv och målsättningar i frågor som gäller barn och unga. Det är därmed svårt att bedöma nämndernas arbete i förhållande till dessa. Vi anser att kommunstyrelsen bör ta initiativet över kommunens arbete med barn och unga.

-
- Det finns en i allt väsentligt ändamålsenligt utformad organisation. Vi anser dock att synen på barn- och ungdomsfrågor bör vara tydliggjord på alla politiska nivåer. Det finns i Vallentuna goda förutsättningar för detta utifrån verksamheternas nuvarande arbetsformer.
 - Uppföljningen och utvärderingen av arbetet med barn och unga i dagsläget är begränsade.

I syfte att stärka förutsättningarna i detta arbete lämnas ett antal rekommendationer. Vi rekommenderar nämnderna att:

- I styr- och måldokument tydliggöra barnets särställning och barnkonventionens intentioner för respektive verksamhetsområde.
- Att i enlighet med Prop. 2009/10:232 Strategi för att stärka barnets rättigheter i Sverige säkerställa att verksamhetsföreträdare utbildas i barnkonventionen och dess intentioner, samt att/hur barn och ungas åsikter inhämtas i beslut som rör dem.
- Tydliggöra det kommungemensamma ansvaret för barn och unga samt tydliggöra samarbetet mellan nämnderna.
- Inkludera övriga nämnder i framtagande av handlingsplanen för Tryggare Val-lentuna, då vi uppfattar flera frågor som nämndövergripande.
- Se över rutinerna för uppföljning i syfte att säkerställa att uppföljning görs.

2 Inledning

2.1 Bakgrund, revisionskriterier och uppdrag

FN:s barnkonvention om barnens rättigheter antogs av Generalförsamlingen 1989. Sverige var ett av de första länderna som ratificerade konventionen vilket innebär att den är folkrättsligt bindande. Därmed har Sverige åtagit sig att följa konventionens innehåll och anda samt att aktivt förverkliga intentionerna i den. I prop. (1997/98:182) underströks vikten av att kommunerna skulle erbjuda sin personal utbildning i barnkonventionen. Det föreslogs samtidigt att kommunerna skulle inrätta system för att kunna följa hur barnets bästa förverkligas i det kommunala arbetet.

Kommunfullmäktige har tidigare fastställt ett barn- och ungdomspolitiskt program för åren 2008-2010, vilket uttryckte kommunens samlade syn på barn- och ungdomsfrågor. Programmets intention var att frågor som rör barn och ungdomar ska komma i främsta rummet samt vara vägledande för samtliga nämnder och förvaltningar. De tidigare fastställda målen inom detta område ska numera ingå i den övergripande kommunplanen samt i nämndernas respektive verksamhetsplaner.

Syftet med granskningen är att bedöma hur kommunens nämnder och styrelser arbetar i enlighet med barnkonventionens intentioner och fullmäktiges fastställda mål i barn- och ungdomsfrågor. I granskningen ingår även frågor kring mobbing, barn i behov av särskilda behov/särskilt stöd.

2.2 Revisionsfråga

Beaktas frågor som rör barn och ungdomar i Vallentuna kommuns beslutsfattande?

Följande revisionskriterier/kontrollmål har använts:

- Hänsyn i kommunen har tagits till barnkonventionen och dess intentioner vid framtagande av styr- och måldokument.
- Nämnder och styrelser arbetar enligt fullmäktiges direktiv och målsättningar när det gäller frågor som rör barn och ungdomar.
- Kommunens organisation är ändamålsenligt utformad, bland annat när det gäller samverkan i barn- och ungdomsfrågor samt i den kommuninterna roll- och ansvarsfördelningen mellan nämnderna och förvaltningarna.
- Formerna för uppföljning och utvärdering av uppnådda resultat och effekter är ändamålsenligt utformade.

2.3 Avgränsning

Granskningen avgränsas till att gälla socialnämnden, barn- och ungdomsnämnden, utbildningsnämnden och fritidsnämnden.

2.4 Metod

Granskningen har genomförts genom dokumentstudier och intervjuer med verksamhetsföreträdare. Intervjuer har genomförts med följande personer:

- Tillförordnad förvaltningschef socialförvaltningen
- Barn- och ungdomsenhetens chef, socialförvaltningen
- Tillförordnad förvaltningschef barn- och ungdomsförvaltningen
- Föreståndare för Resurscentrum
- Förvaltningschef fritidsförvaltningen
- Ungdomsenhetens chef, fritidsförvaltningen
- Socialnämndens ordförande
- Barn- och ungdomsnämndens ordförande

3 Utgångspunkter

3.1 Barnkonventionen

Grundprinciperna i konventionen om barns rättigheter återfinns i artiklarna 2, 3, 6 och 12.

- Artikel 2 i konventionen om barns rättigheter handlar om att inga barn ska diskrimineras.
- Artikel 3 i konventionen om barns rättigheter handlar om att alltid sätta barnets bästa i fokus.
- Artikel 6 i konventionen om barns rättigheter handlar om att åtgärder vidtas som säkrar rätten till fysisk, psykisk, andlig, moralisk, psykologisk och social utveckling.
- Artikel 12 i konventionen om barns rättigheter handlar om barn och ungas rätt till delaktighet.

Prop. 2009/10:232 Strategi för att stärka barnets rättigheter i Sverige¹ innehåller ett antal principer som ska vara utgångspunkt för så väl kommunernas som andra offentliga aktörers arbete med att säkerställa barns rättigheter i Sverige. Propositionen antogs av riksdagen i december 2010. I strategin lyfts bland annat samarbete mellan skola, socialtjänst och andra aktörer fram som en förutsättning för att skydda barn som far illa eller diskrimineras. Vidare lyfter strategin också fram att det i en kommun bör finnas kunskap och arbetssätt för att inhämta barns åsikter i frågor som rör dem. I samtliga beslut som rör barn bör det därmed framgå hur barnets åsikter har inhämtats. Vikt läggs även vid att kommuner bör inrätta system för att kunna följa hur barns bästa förverkligas i det kommunala arbetet. Barnplaner, barnbilagor till budgeten och barnkonsekvens-analyser kan vara instrument för sådan uppföljning. Kommunerna ansvar också för att såväl beslutsfattare som berörd personal har en gedigen kunskap om barns rättigheter samt fortlöpande får kompetensutveckling för att bibehålla och utveckla denna kunskap.

¹ Ersätter 1997/98:182 *Strategi för att förverkliga FN:s konvention om barnets rättigheter i Sverige*

4 Granskningsresultat

4.1 Barnkonventionen och dess intentioner i styr- och måldokument

I detta avsnitt belyses huruvida hänsyn har tagits till barnkonventionen och barnkonventionens intentioner vid framtagande av styr- och måldokument.

Fram till år 2010 uttrycktes kommunens samlade syn på barn- och ungdomsfrågor i det kommungemensamma barn- och ungdomspolitiska programmet. Programmet hade ett tydligt barnrättsperspektiv och utgick från barnkonventionen och barnets bästa. Programmet innehöll såväl inriktningsmål samt uppdrag till nämnder inom ett antal prioriterade områden kring kommunens verksamhet gentemot barn och unga. Från och med 2011 beslutades att programmet inte skulle revideras och att målen inom detta område ska ingå i de ordinarie styrdokument. Utifrån denna bakgrund har en granskning genomförts av befintliga styr- och måldokument.

4.1.1 Kommunplanen

Kommunens övergripande styr- och måldokument utgjordes under granskningsperioden av Kommunplanen för 2012-2014. De fyra strategiska målområden som anges i planen är:

- Kund/invånare
- Tillväxt och utveckling
- God ekonomisk hushållning
- Energi och miljö

Inom dessa områden finns sammanlagt 16 kommungemensamma mål. Det kommungemensamma målet om ett tryggare Vallentuna anges i intervjuerna som det mål med störst bäring på barn och ungdomar i kommunen. Ett speciellt arbete inom vad som kallas just Tryggare Vallentuna har initierats i kommunen. Tryggare Vallentuna är ett nätverk där de i kommunen som arbetar med barn- och ungdomsfrågor samordnar sina resurser. Syftet med Tryggare Vallentuna uppges vara att permanenta det arbete kring det barn- och ungdomspolitiska programmet som tidigare gjorts i kommunen. Arbetet diskuteras vidare nedan.

Målen inom de övriga områdena god ekonomisk hushållning, energi och miljö och tillväxt och utveckling, saknar uttrycklig relevans för arbetet med barn och unga i kommunen.

Därutöver formuleras nämndspecifika mål av nämnderna, med grund i de kommungemensamma målen. De nämndspecifika målen redogörs för i verksamhetsplanerna för respektive nämnd.

4.1.2 Verksamhetsplanerna

I socialnämndens verksamhetsplan för 2012-2014 utgör följande två mål de som närmast kan hänföras till barnens särställning och barnkonventionens intentioner, mål 6: "Socialnämnden ska genom insatser av förebyggande natur bidra till att/.../stärka barns och ungdomars egen förmåga"; samt mål 8: "Socialnämnden ska genom samverkan med andra nämnder bidra till att skapa trygghet i Vallentuna". I Socialnämndens verksamhetsplan omnämns också att samarbetet med skolan kan utvecklas ytterligare när det gäller förebyggande verksamhet/öppenvård för barn och ungdomar. Speciellt rör detta de ungdomar 16-18 år som är i behov av insatser utöver etablerade gymnasieprogram.

Socialnämndens tidigare verksamhetsplan för 2010-2012 berör med bäring på arbetet med barn och ungdomar målet om att bli beviljad ordinarie licens för BBIC, vilket är ett metodval med tydligt fokus på barn och ungdomars behov i centrum. Socialnämnden har nu beviljats ordinarie licens.

Utbildningsnämndens verksamhetsplan 2012-2014 innehåller ett antal nämndspecifika mål med indikatorer kring brukarnöjdhet (elevnöjdhet). Bland annat beaktas andel elever som känner sig trygga på sin skola, respektive anser att de stimuleras till utveckling och lärande, samt ett resultatmål för betyg, högskolebehörighet. Det finns dock inga uttryckliga referenser till barnkonventionen eller barnets särställning i verksamhetsplanen.

Barn- och ungdomsnämndens verksamhetsplan 2012-2014 innehåller också mål med indikatorer kring elevnöjdhet, lärandemiljö, utveckling och trygghet. I verksamhetsplanen omnämns i första hand lagar som styrande för nämndens verksamhet och mål.

Vid intervjun med barn- och ungdomsförvaltningen (som svarar till både utbildningsnämnden och barn- och ungdomsnämnden) påpekas att barns rättigheter och barns bästa är en naturlig utgångspunkt i verksamheterna vars huvudsakliga målgrupp är barn och unga. Vidare har hänsyn till barnkonventionens intentioner tagits i de lagar och förordningar som styr kommunens arbete, varpå det ytterligare blir en naturlig del i verksamheternas ramverk. Exempelvis nämns skollagen som har en tydlig utgångspunkt i barnkonventionen.

Fritidsnämndens verksamhetsplan 2012-2014 innehåller inga mål direkt hänförliga till barnkonventionen. Det mål som starkast lyfter fram barn och ungdomar är mål nr 4: "Fritidsnämndens samtliga verksamheter samarbetar med övriga berörda nämnder samt berörda myndigheter och organisationer för ungdomsgruppen 7-20 år".

4.1.3 Övriga styrdokument och utbildningar

Det saknas barnplaner, barnchecklistor och dylikt i kommunen och det finns ingen barnbilaga till budget. Det säkerställs inte heller i kommunen att verksamhetsföre-

trädare och personal utbildas i barnkonventionen och dess intentioner. Verksamhetsföreträdare beskriver att utbildningar sker kring tolkning och tillämpning av de aktuella lagarna som styr deras verksamhet och där barnkonventionen ligger till grund, exempelvis skollagen. Ingen verksamhetsföreträdare anger dock att de fått utbildning kring barnkonventionen och dess intentioner. Det tydliggörs i den nya propositionen att kommunen har ett ansvar att utbilda verksamhetsföreträdare och tjänstemän inom området.

4.1.3.1 Kommentarer och bedömningar:

Enligt vår uppfattning saknar styrdokumentet tydlig bäring på barnkonventionen och dess intentioner. Det tidigare barn- och ungdomspolitiska programmet har inte lämnat avtryck i styrdokumentet. De nämndspecifika mål som rör de nämnder som är ansvariga för barn och ungdomar i kommunen har ett naturligt fokus på detta arbete, men även där saknas tydliga referenser till barnets särställning. Målen skulle enligt vår uppfattning kunna utvecklas för att tydliggöra och lyfta fram såväl barnkonventionens intentioner som de tidigare inriktningsmålen och uppdragen från det barn- och ungdomspolitiska programmet.

De exempel på målandikatorer kring elevernas utveckling och lärande, elevnöjdhet, trygghet etc., samt fritidsnämndens samverkansmål är de närmaste som finns.

Vi uppfattar således att nämnderna inte har lyckats säkerställa att de intentioner som tidigare uttrycktes i det barn- och ungdomspolitiska programmet har överfört till kommunplanen och nämndernas verksamhetsplaner.

Utifrån de mål som i Prop. 2009/10:232 Strategi för att stärka barnets rättigheter i Sverige kan anses ha bäring på kommuner så saknar vi också uttalade mål kring utbildning i barns rättigheter för verksamhetsföreträdare. Vi saknar också mål kring hur/att barns och ungas åsikter ska inhämtas vid beslut som rör barn.

Vår bedömning är således nämnderna inte har tagit hänsyn till barnkonventionen och dess intentioner gällande styr- och måldokument.

4.2 Nämnder och styrelser arbetar enligt fullmäktiges direktiv och målsättningar när det gäller frågor som rör barn och ungdomar

Som ovan nämnts fanns tidigare ett barn- och ungdomspolitiskt program som tydliggjorde att frågor som rör barn och ungdomar ska komma i främsta rummet samt vara vägledande för samtliga nämnder och förvaltningar. I april 2011 beslutade kommunfullmäktige att programmet inte skulle revideras. I den uppföljning som då gjordes föreslogs istället att målen inom detta område framöver bör ingå i den övergripande kommunplanen samt i nämndernas respektive verksamhetsplaner. Som ovan nämnts har vi uppfattat att verksamhetsplanerna och kommunplanen är begränsade i sina mål och direktiv kring arbetet med barn och ungdomar. Vi uppfattar

inte heller att kommunplanen tydliggör hur kommunen ser på arbetet med barn och unga.

I och med denna brist på tydliga direktiv har nämnder och förvaltningar stort ansvar att utveckla sitt eget arbete kring barn och unga.

4.2.1.1 Kommentarer och bedömningar:

Trots att vi tidigare noterat att det barn- och ungdomspolitiska programmet inte har införlivats i de gällande styrdokumenterna är vår bild att programmets intention lever kvar i organisationens arbete i frågor som rör barn och unga. Det uppfattas vara ett verksamhetsbaserat resultat, och inte ett resultat av en tydlig politisk styrning. Vi uppfattar att det saknas målsättningar och direktiv på kommunövergripande nivå gällande frågor som rör barn och unga efter att det barn- och ungdomspolitiska programmet har avslutats. Därmed ser vi risker för att det befintliga arbetet med barn och unga, som inte fastställts via direktiv, riskerar att nedprioriteras eller försvinna vid förändringar i organisationen.

Utifrån denna brist på direktiv från fullmäktige är därmed svårt att bedöma förvaltningarnas och nämndernas arbete i enlighet med dessa. Vi anser dock att kommunstyrelsen bör ta initiativet över kommunens arbete med barn och unga.

4.3 Kommunens organisation är ändamålsenligt utformad

4.3.1 Organisation och samarbete mellan nämnder och förvaltningar

Granskningen omfattar fyra nämnder och tre förvaltningar som tillsammans anses ha det sammantagna ansvaret för barn och unga i kommunen. Det är viktigt att dessa nämnder säkerställer ett helhetsansvar för barnet i syfte att motverka att barn faller mellan stolarna.

Förvaltningarna ger i intervjuerna uttryck för att de överlag har en god samverkan. Samverkan sker bland annat inom Tryggare Vallentuna (vilket behandlas utförligare nedan) men även i andra former, till stor del i och via skolan. Det finns även ett speciellt projekt för samverkan mellan socialförvaltningen och barn- och ungdomsförvaltningen i syfte att ta ett helhetsansvar för de ungdomar som inte deltar i skolverksamhet, så kallade "hemmasittare".

Inom barn- och ungdomsförvaltningen ansvarar Resurscentrum för arbetet med elever i behov av särskilt stöd. Resurscentrum organiserar specialverksamheter såsom språkklass, förberedelseklass och särskola, och finns till för de tillfällen då stödet på skolan inom den ordinarie skolenheten inte räcker till. Resurscentrum ansvarar också för elevhälsan i kommunen. Resurscentrum ska via elevhälsa och tilläggsbelopp arbeta för att ingen rektor lämnar ifrån sig elever utan se till att samtliga elever i behov av stöd får det stöd de har rätt till. Socialförvaltningens samarbete med skolan sker bland annat via en socialsekreterare kopplad till varje skola.

Detta är tänkt att underlätta kontakten mellan skola och socialtjänst samt bidra till ökat samråd kring barn och ungdomar. Ett förebyggande arbete mellan fritidsförvaltning, barn- och ungdomsförvaltning och socialförvaltning sker via regelbundna möten mellan skolan, socialsekreterare och fältassistenter. Även en polis knuten till skolan deltar i dessa. Dessa möten behandlar tendenser på gruppnivå ur ett barn- och ungdomsperspektiv.

Under intervjuerna framkommer att samarbete på nämndnivå sker i sakfrågor, där specifika frågor kan lyftas i flera nämnder. Det sker inget arbete kring barn och unga av generell och övergripande natur mellan nämnderna idag. Nämndordförandena uppger att denna samarbetsform är fullt tillräcklig idag.

PwC har även tagit del av interna samverkansrutiner mellan barn- och familjeenheten inom socialförvaltningen och motparter i kommunen. Rutinerna avser samverkan mellan barn- och familjeenheten och enheten för äldre och funktionsnedsatta, vuxenenhetens myndighetsavdelning, Vallentuna gymnasium (likande rutiner finns för grundskolan inklusive friskolor) samt rutiner för samarbete och arbetsflöde mellan barn- och familjeenheten och öppenvården.

4.3.2 Tryggare Vallentuna

Tryggare Vallentuna är ett forum och nätverk där de i kommunen som arbetar med barn- och ungdomsfrågor samordnar sina resurser. En speciell samordnare är ansvarig för detta arbete i kommunen. Samverkan inom nätverket sker främst i form av dessa tre former:

- Styrgrupp (kommundirektören, kommunstyrelsens ordförande, förvaltningschef på barn- och ungdomsförvaltningen, socialförvaltningen och fritidsförvaltningen, samordnare för Tryggare Vallentuna, närpolischef samt samordnare säkerhetsfrågor)
- Samordningsgrupp (enhetschef, verksamhetschef m.fl.)
- Utökad samordningsgrupp (representanter från skolornas elevhälsovård, socialtjänstens barn- och ungdomsgrupp samt öppenvård, fältgruppen, närpolisens ungdomsutredare, svenska kyrkans ungdomsverksamhet)

En handlingsplan för arbetet utarbetas i huvudsak av samordnaren och antas sedan i styrgruppen. Samhällsbyggnadsförvaltningen och kulturförvaltningen deltar inte i styrgruppen och har således ingen påverkansmöjlighet. Handlingsplanen antas där efter endast i fritidsnämnden som ansvar för arbetet inom Tryggare Vallentuna.

Utgångspunkten i arbetet med Tryggare Vallentuna anges vara att skapa ett helhetsgrepp kring kommunens barn och unga, ”vi jobbar med samma barn”. Arbetet rör bland annat att förebyggande arbete mot alkohol, narkotika, doping och tobak, samt nattvandringar för att skydda barn mot våld. Under det senaste året har nattvandringsbidrag instiftats och getts till föreningar som bistår med nattvandrare.

Samordningstjänsten har under en tid varit vakant. En ny samordnare tillträdde i mars 2013. Fritidsförvaltningens chef uppger att verksamheten har fortgått även under vakansen, men att det har inverkat negativt på utvecklings- och uppföljningsarbetet i viss mån.

4.3.3 Samverkansgrupper med externa aktörer

Nämnderna och förvaltningarna samarbetar även med landsting och polis. Ovan har polisens närvaro i samverkansmöten diskuterats. I Familjens hus samverkar barn- och ungdomsförvaltningen med socialförvaltning och barnavårdscentralen (BVC). Dit kan förskolebarn och familjer gå för att få stöd via till exempel föräldrautbildningar. Samverkan mellan kommunen och landstinget gällande elever i behov av särskilt stöd regleras via ett speciellt avtal (BUS).

Samarbete mellan fritidsförvaltning och regionens gemensamma socialjour uppges vara aktuellt att utöka genom att engagera socialjouren i fältassistenternas arbete.

4.3.4 Samverkansformer för barn och ungdomars delaktighet och inflytande

På skolorna är det huvudsakliga verktygen för elevinflytande elevråden. Vi uppfattar att arbetet med elevråd ser något annorlunda ut mellan skolorna avseende frekvens och kontinuitet. Utöver elevråden finns även så kallade samråd. Dessa inkluderar elever, föräldrar och politiker och de träffas ett par gånger per termin.

Kommunen har inte tidigare arbetat strukturerat och aktivt med barn- och ungdomsinflytande. På grund indikationerna på att ungdomar i kommunen upplevde att de inte lyssnades till, vilket manifesterades i Lupp 2011, har ett ungdomsråd nyligen instiftats i kommunen. Ungdomsrådet vänder sig till ungdomar mellan 12 och 16 år och drivs av fritidsförvaltningen på uppdrag av fritidsnämnden. Rådet består av representanter från elevråden men ska i huvudsak behandla frågor som rör barn och unga utanför skolan (till skillnad från elevråden). Ungdomsrådet är dock så pass nytt att det inte är klargjort vilka frågor som ska diskuteras samt hur dessa ska tas om hand och följas upp i kommunen. Det uppges finnas planer på att inkludera även andra representativa ungdomsgrupper utöver elevråden, till exempel i form av gårdsråd på fritidsgårdarna, längre fram. Även andra förvaltningar ska kunna medverka i ungdomsrådet framöver.

4.3.4.1 Kommentarer och bedömningar:

Vi bedömer att det finns tydliga samarbetsformer både inom och mellan förvaltningar i de flesta fall. Vi uppfattar att samarbetet med skolan som naturlig mötesplats fungerar bra både gentemot socialförvaltning och gentemot fritidsförvaltning.

Tryggare Vallentuna bidrar till att stärka samarbetet mellan förvaltningar samt mellan olika nivåer i organisationen, likväl som gentemot externa aktörer. Vi bedömer dock att det finns skäl till att involvera även de förvaltningar som idag inte finns representerade i Tryggare Vallentuna i arbetet. Vi ser också att det finns skäl att se

över om handlingsplanen för Tryggare Vallentuna ska behandlas i fler nämnder än fritidsnämnden då många frågor är kommunövergripande.

Vi ser positivt på att ett ungdomsråd är under utveckling i kommunen. Vi anser det dock finnas skäl att involvera även andra nämnder i arbetet med ungdomsrådet.

Trots att nämndordförandena anser att samarbetet mellan nämnderna som det ser ut idag är fullt tillräckligt anser vi att det finns skäl att formalisera samverkan och på så sätt tydliggöra det kommungemensamma ansvaret för barn och unga. I och med de olika samverkansformerna mellan de berörda förvaltningarna bedöms ändå risken för att barn och ungdomar faller mellan stolarna vara relativt liten.

Vi bedömer att organisationen i allt väsentligt är ändamålsenligt utformad. Vi anser dock att synen på barn och ungdomsfrågor bör vara tydliggjord på alla politiska nivåer. Det finns i Vallentuna goda förutsättningar för detta utifrån verksamheternas nuvarande arbetsformer.

4.4 Formerna för uppföljning och utvärdering av uppnådda resultat och effekter är ändamålsenligt utformade

De nämndspecifika målen följs upp enligt de indikatorer och mätmetoder som anges i verksamhetsplanerna, främst enkäter och utvärderingar. Dessa mål har som ovan nämnts endast begränsad anknytning till barnkonventionen och dess intentioner.

Tryggare Vallentuna gjorde under hösten 2011 en uppföljning av den lokala ungdomspolitik (Lupp) i vilken ungdomar i kommunen tillfrågades om sin livssituation och vad som är viktigt för dem. 2014 görs en ny Lupp-uppföljning.

PwC har också tagit del av en tidigare kvalitetsredovisning på barn- och ungdomsförvaltningen, i vilken en utvärdering och uppföljning av arbetet presenteras. I denna redovisning tillfrågas elever i kommunen om sin uppfattning avseende möjligheterna att påverka/planera sitt skolarbete samt om sitt inflytande/huruvida lärare och skollärovervakning lyssnar på dem.

4.4.1.1 Kommentarer och bedömningar:

Vår bedömning är att uppföljningen och utvärderingen av arbetet med barn och unga i dagsläget är begränsat och rekommenderar därmed nämnderna att se över rutinerna för uppföljning.

Samir Sandberg
Projektledare

Carin Hultgren
Uppdragsledare